

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/43/2018
Identifikačné číslo spisu: 4115216437
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4115216437.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Michala Rebroša, s miestom podnikania Podzávoz 1026, Čadca, IČO: 41 826 655, zastúpeného V4 Legal, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Tvrdého 783/4, Žilina, IČO: 36 858 820, proti žalovanej: Industry Installations s.r.o., so sídlom Bratislavská 13, Nitra, IČO: 44 187 017, zastúpenej JUDr. Ivanou Kochanskou, advokátkou so sídlom Farská 3, Nitra, v konaní o zaplatenie 3.740,- eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 24. augusta 2017, č. k. 26Cob/54/2017-108, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej o d m i e t a .

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 26.01.2017, č. k. 28Cb/119/2015-70, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3.740,- eur spolu s 8,05 % úrokom z omeškania ročne od 23.03.2015 do zaplatenia a zároveň priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že pred začatím pojednávania strany sporu pred súdom dňa 27.09.2016 zhodne žiadali pojednávanie odročiť za účelom mimosúdneho vyriešenia sporu. Na pojednávanie konané dňa 26.01.2017 sa nedostavil žalobca, ktorého neúčasť na pojednávaní ospravedlnil jeho právny zástupca. Nedostavila sa žalovaná, ani jej právny zástupca, ktorý doručenie predvolania mal riadne vykázané. Právny zástupca žalovanej neúčasť na pojednávaní ospravedlnil písomne dňa 24.01.2017, z dôvodu kolízie nasledovných úkonov: dňa 26.01.2017 o 9.00 hod. verejné zasadnutie na Okresnom súde Bratislava I vo veci obž. G.. S. O.; dňa 26.01.2017 o 10.00 hod. pojednávania pred OS Bratislava II, vo veci vedenej pod sp. zn. 3T/52/2013, na ktorom bola jeho účasť nevyhnutná; dňa 26.01.2017 o 11,00 hod. mal stanovený termín hlavného pojednávania na Okresnom súde v Nových Zámkoch v trestnej veci vedenej proti odsúdenému Y. P.. Ďalej uviedol, že medzi stranami sporu prebiehajú mimosúdne rokovania, ktoré neboli ku dňu pojednávania uzatvorené. Žiadal

pojednávaniu odročiť. K žiadosti o odročenie pojednávania právny zástupca žalobcu uviedol, že žalovaná nezaslala žalobcovi žiadny návrh na mimosúdne vyriešenie sporu.

3. Okresný súd v Nitre oznámil právnenému zástupcovi žalovanej, že jeho žiadosti o odročenie pojednávania s poukazom na § 183 C. s. p. nevyhovuje, jeho žiadosť o odročenie pojednávania neakceptoval a vec prejednal a rozhodol podľa § 180 C. s. p., v neprítomnosti žalobcu, žalovanej a právneho zástupcu žalovanej.

4. S poukazom na § 536 a § 546 Obchodného zákonníka, súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaná si objednala objednávkou č. 142000185 zo dňa 12.12.2014 u žalobcu zváracie práce na výrobe potravinárskych technológií, s miestom výkonu prác: RULAND Engineering & Consulting GmbH, Im Altenschemel 55, 67435 Neustadt/Weinstrase, termínom nástupu dňa 05.01.2015, dobou trvania do 30.06.2015, hodinovou sadzbou: 22 eur/hod. a splatnosťou faktúr 30 dní. Žalobca za vykonané práce vystavil žalovanej dňa 22.02.2015 za mesiac február 2015 faktúru č. 03/2015 na sumu 3.740,- eur, ktorú mala zaplatiť žalovaná do 22.03.2015.

5. Súd prvej inštancie zdôraznil, že nakoľko žalobca vykonal práce podľa písomnej objednávky zo dňa 12.12.2014, došlo k dohode o podstatných náležitostiach zmluvy o dielo. Zmluvnými stranami boli žalobca a žalovaná, dielom boli zváracie práce na výrobe potravinárskych technológií, s miestom výkonu prác: RULAND Engineering & Consulting GmbH, Im Altenschemel 55, 67435 Neustadt/Weinstrase, záväzkom objednávateľa bolo zaplatiť cenu 22 eur/hodina. Žalovaná v odpore zo dňa 17.09.2015, ktorý okresný súd považoval za vyjadrenie k žalobe resp. nároku žalobcu, podľa okresného súdu neuviedla rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, nepriložila listiny, ani neoznačila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôvody uvedené v odpore považoval okresný súd za účelové, v snahe oddialiť zaplatenie žalovanej sumy, nakoľko mal súd za preukázané, že žalovanej boli doručené spolu s platobným rozkazom a žalobou aj prílohy k žalobe. Uvedenému účelovému konaniu žalovanej, podľa prvoinstančného súdu nasvedčuje aj jej konanie po podaní žaloby, resp. odporu zo dňa 17.09.2015. Okresný súd uzavrel, že žalovaná za obdobie roka 2016, žiadnym relevantným spôsobom nespochybnila nárok žalobcu, z ktorého dôvodu považoval súd nárok žalobcu za nesporný a preukázaný. Preto okresný súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 3.740,- eur, titulom dohodnutej ceny za vykonané práce.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, na odvolanie žalovanej, napadnutým rozhodnutím zo dňa zo dňa 24.08.2017, č. k. 26Cob/54/2017-108, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej vo výške 100 %.

7. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v zmysle § 387 ods. 1, 2 C. s. p., sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd dodal, že žalovaná základ sporu nerozporuje a nenamietala, že by žalobca ním deklarované práce v prospech žalovanej vykonal, preto aj odvolací súd považuje základ sporu uplatnený žalobou za daný a preukázaný. Odvolací súd poukázal na to, že podľa odvolania žalovanej, žalobcova pohľadávka mala zaniknúť započítaním s jeho pohľadávkou vo výške 6.540,- eur, ktorá pozostáva zo sumy 2.040 eur predstavujúca škodu spôsobenú neoprávneným užívaním zváracieho aparátu a zo sumy 4.500 eur predstavujúcej ušlý zisk žalovanej. Tieto skutočnosti a tvrdenia žalovaná pred súdom prvej inštancie neuplatnila, ide preto podľa krajského súdu o novoty v odvolacom konaní, ktorých použitie žalovaný odôvodňuje z § 366 písm. a/ a d/ C. s. p.

8. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí ďalej uviedol, že žalovaná neuznanie jej ospravedlnenia (jej právneho zástupcu), považuje za procesné pochybenie okresného súdu, keď žalovanej znemožnil, bez jej viny, uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie prostriedky procesnej obrany. Odvolací súd k tejto námietke uviedol, že k takémuto pochybeniu zo strany súdu prvej inštancie nedošlo. Ako z obsahu spisu vyplýva, okresný súd vo veci nariadil opakovane pojednávania, naposledy na deň 26.01.2017, pričom právnenému zástupcovi žalovanej bol tento termín známy od 30.11.2016, kedy mu bolo doručené predvolanie súdu. Dňa 24.01.2017 bolo doručené okresnému súdu ospravedlnenie právneho zástupcu žalovanej, z dôvodu kolízie termínov s inými pojednávaniami. Podľa odvolacieho súdu, s poukazom na §

183 ods. 2 C. s. p., dôvod na odročenie pojednávania neexistoval. Jednak právny zástupca žalovanej nepreukázal a ani nemohol, že o kolízii termínov pojednávania sa dozvedel krátko pred pojednávaním, existenciu iných, ním tvrdených termínov taktiež nepreukázal. Právny zástupca žalovanej taktiež nepreukázal, že žalovaná odôvodnene trvá na jej osobnom zastúpení, čím nebola splnená ani druhá podmienka na to, aby súd pojednanie odročil. Navyše podľa odvolacieho súdu, je možné sa domnievať, že žalovaná netrvala na osobnom zastúpení advokátom, nakoľko aj na pojednávaní dňa 27.09.2016 zastupovala žalovanú advokátska koncipientka splnomocneného advokáta.

9. Rovnako námietka žalovanej, že okresný súd jej mal uložiť poriadkovú pokutu, je podľa odvolacieho súdu irelevantná, ako aj námietka, že okresný súd ju v predvolaní na pojednanie (na deň 26.01.2017) vyzval na predloženie všetkých listín, ktoré sa na vec vzťahujú, a že tieto nemohla predložiť, nakoľko súd neakceptoval jej žiadosť o odročenie, keďže rovnaká výzva bola uvedená na všetkých predvolaniach súdu adresovaných žalovanej, takže žalovaná mala podľa odvolacieho súdu možnosť kedykoľvek tieto listiny predložiť.

10. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

11. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že procesným postupom okresného súdu, jej bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

12. Žalovaná zdôraznila, že v podanom odpore nesúhlasila s nárokom žalobcu a namietala absenciu listinných dôkazov, na ktoré sa žalobca vo svojej žalobe odvolával, z ktorého dôvodu nemohla verifikovať uplatnený nárok. Žalovaná má za to, že súd prvej inštancie mal jej odpor odmietnuť, ak mal súd za to, že v podanom odpore neboli uvedené rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, nepripojila listiny a neoznačila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Tým, že okresný súd odpor neodmietol, podľa žalovanej odpor nemôže dodatočne označiť za taký, ktorý nebol odôvodnený. Rovnako podľa žalovanej nemôže súd tvrdenie o nedoručení príloh žaloby za účelové, keďže súd nijako nepreukázal, že prílohy doručené boli. Naopak žalovaná za aplikácie princípu negatívnej dôkaznej teórie nemohla preukazovať, že jej listinné dôkazy ako prílohy žaloby neboli doručené.

13. Dovolateľka ďalej uviedla, že súd prvej inštancie termín pojednávania nariadil na deň 26.01.2017, pričom jej právny zástupca požiadaval o odročenie pre kolíziu s inými pojednávaniami, okrem iného i vo väzobnej trestnej veci. Podľa dovolateľky nie je zrejmé, na základe čoho konajúce súdy vyhodnotili, že od nej a jej zástupcu bolo možné spravodlivo žiadať, aby sa nechala zastúpiť. V tomto smere sú podľa dovolateľky rozhodnutia súdov nepreskúmateľné s dôrazom na domnienku odvolacieho súdu, že žalovaná na osobnom zastúpení advokátom netrvala, nakoľko na pojednávaní bola zastúpená koncipientkou splnomocneného advokáta. Podľa dovolateľky je preto zrejmé, že tak závažný zásah do práv strany sporu, ktorý spočíva vo vykonaní pojednávania a rozhodnutí v merite veci bez prítomnosti a akéhokoľvek vyjadrenia žalovanej, nemôže byť založený výhradne na domnienkach súdu o naplnení/nenaplnení zákonom predpokladaných podmienok. Žalovaná dodala, že súd prvej inštancie ako dôvod na odročenie pojednávania už v minulosti akceptoval, a to dňa 19.01.2016, z ktorého dôvodu očakávala, že ten istý súd bude takýto dôvod akceptovať aj v priebehu celého procesu. Súd prvej inštancie napokon podľa názoru žalovanej, svojvoľne a v rozpore s účelom ustanovení Civilného sporového poriadku vykonal pojednanie, nechal žalobcu uplatniť všetky prostriedky procesného útoku a žalovaná na ne nemohla reagovať, čím súd predčasne žalobe v celom rozsahu vyhovel. Preto má žalovaná za to, že zásada hospodárnosti nemôže byť vykladaná tak, že by táto bola nadradená princípu rovnosti strán a spravodlivého súdneho procesu.

14. S poukazom na § 366 písm. d/ C. s. p. podľa dovolateľky, následne odvolací súd nesprávne konštatoval nemožnosť uplatnenia prostriedkov procesnej obrany žalovanej v odvolacom konaní, v čoho dôsledku sa odvolací súd skutkovými tvrdeniami, popretím tvrdení protistrany a návrhmi na vykonanie dôkazov žalovaného, nijako nezaoberal. Týmto podľa dovolateľky bolo porušené jej právo na spravodlivý

proces.

15. Na základe vyššie uvedeného dovolateľka navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Nitra, na ďalšie konanie.

16. Žalobca k dovolaniu uviedol, že jeho opakované pokusy o mimosúdne vyrovnanie sporu zostali bez akejkoľvek odozvy. V tejto súvislosti žalobca poukázal na riadne doručení predžalobnú výzvu (pokus o zmier), v dôsledku ktorej žalovaná požiadala o mimosúdne vyrovnanie. Z tohto dôvodu žiadali v súdnom konaní o odročenie pojednávania, avšak k dohode nedošlo. Žiadosť žalovanej o odročenie pojednávania na deň 26.01.2017 o 13:00 hod. považuje žalobca za nedôvodné z dôvodu absencie uvedenia času, v ktorom právny zástupca žalovanej sa dozvedel o dôvode na odročenie pojednávania; absencie preukázania nevyhnutnosti osobného zastúpenia žalovanej. Súd prvej inštancie tejto žiadosti žalovanej nevyhovel a riadne nariadené pojednávanie sa uskutočnilo, pričom neúčast' žalovanej bola na základe žiadosti súdom ospravedlnená. Z pasívneho správania sa žalovanej, podľa žalobcu je možné vyvodit', že táto nemala záujem na riadnom vedení konania a predkladaní dôkazov na podporu svojich tvrdení.

17. Ďalej žalobca uviedol, že tvrdenia žalovanej o nedoručení listinných dôkazov pripojených k žalobe, považuje za účelové. Žalobca zdôraznil, že žalovanej doručil všetky dotknuté listiny, čo bolo v konaní pred súdom prvej inštancie riadne preukázané. S námietkou, ktorou žalovaná poukazyvala na nemožnosť predkladania dôkazov, žalobca s odkazom na § 153 C. s. p. zdôraznil zásadu koncentrácie konania, podľa ktorej strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas. Žalobca má za to, že žalovaná úmyselne neuplatnila prostriedky procesnej obrany včas, čím došlo k porušeniu procesnoprávnej povinnosti viesť súdne konanie riadne, uplatňovať prostriedky včas v súlade s princípom hospodárnosti konania. Napokon podľa žalobcu, žalovaná svoje odvolanie neodôvodnila spôsobom podľa § 365 C. s. p.

18. Dovolací dôvod preto nie je podľa žalobcu za daných okolností daný, ako to žalovaná uvádza v podanom dovolaní, z ktorého dôvodu žalobca navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal spor a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

20. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

21. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

22. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym

procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

24. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

25. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

26. Podľa názoru žalovanej je jej mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

27. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

28. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

29. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., považuje dovolateľka najmä taký postup odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, ktorým súdy nebrali do úvahy dôvody, pre ktoré sa právny zástupca žalovanej nemohol zúčastniť pojednávania. Týmto dôvodom mali byť kolízie s inými pojednávaniami, okrem iného i vo väzobnej trestnej veci. Podľa dovolateľky nie je zrejmé, na základe čoho konajúce súdy vyhodnotili, že od nej a jej zástupcu bolo možné spravodlivo žiadať, aby sa nechali zastúpiť. Takto malo dôjsť k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým bolo žalovanej ako strane sporu, znemožnené realizovať svoje práva zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Podľa dovolateľky ide o podstatnú vadu, v dôsledku ktorej nemala žiadnu možnosť sa vyjadriť k žalobnému návrhu a predkladať dôkazy procesnej obrany.

30. Podľa § 183 ods. 1 C. s. p., pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

31. Od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednávaním a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odôvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom. Od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu

pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu (§ 183 ods. 2 C. s. p.).

32. Dovolací súd zdôrazňuje, že pojednávanie sa môže odročiť len na základe rozhodnutia súdu, a to bez návrhu strany alebo na návrh strany. V oboch prípadoch môže byť pojednávanie odročené len z dôležitých dôvodov. Ak je návrh na odročenie pojednávania podaný pred pojednávaním, pojednávanie môže byť odročené len vtedy, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky. Prvou je, že pre nemožnosť dostaviť sa na pojednávanie sú dané dôležité dôvody, druhou, kumulatívne splnenou, je to, že nemožno od strany alebo jej zástupcu spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Z druhej podmienky existujú dve výnimky. Prvá sa týka advokáta, od ktorého v zásade možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom - substitútom (tzv. substitučné zastúpenie). Cieľom tejto úpravy je eliminovať prípady, v ktorých advokáti žiadajú odročenie pojednávania napríklad pre kolíziu viacerých pojednávanií a žiadajú odročiť to pojednávanie, na ktoré obdržali predvolanie neskôr, a pod. Požiadavka odôvodnenosti trvania na prítomnosti zvoleného právneho zástupcu musí byť vykladaná prísne reštriktívne, t. j. nepôjde o bežné spory či situácie, ale len o také procesné situácie, v ktorých je táto požiadavka dôvodná so zreteľom na povahu a dĺžku sporu, osobné väzby strany a advokáta a pod.

33. Žalovanú v čase pojednávania dňa 26.01.2017, zastupoval JUDr. Martin Kanás, advokát so sídlom Školská 3, Nitra. Menovaný advokát bol oprávnený na všetky úkony, ktoré mohla v konaní urobiť žalovaná. Jeho povinnosťou bolo chrániť a presadzovať práva ním zastupovanej strany a v jej záujme dôsledne využívať všetky právne prostriedky (§ 18 ods. 1 a 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii).

34. Dovolací súd zo spisu zisťuje, že súd prvej inštancie opakovane nariadil pojednávania, naposledy na deň 26.01.2017 o 13:00 hod. a z doručeníek založených v súdnom spise je zrejmé, že žalovaná sa o nariadenom termíne pojednávania dozvedela dňa 30.11.2016 (č. l. 49 spisu). Právny zástupca žalovanej podaním zo 24.01.2017, ktoré bolo 24.01.2017 doručené okresnému súdu osobne (č. l. 50 spisu), požiadal o ospravedlnenie svojej neúčasti ako i neúčasti žalovanej na tomto pojednávaní a odôvodnil ju jeho účasťou na kolidujúcich pojednávaniach v daný deň na Okresnom súde Bratislava I o 9:00 hod., Okresnom súde Bratislava II o 10:00 hod. a Okresnom súde v Nových Zámkoch o 11:00 hod.

35. Dovolací súd konštatuje, že argumenty, ktoré dovolateľka použila na odôvodnenie prípustnosti dovolania, nie sú náležité, lebo kolízia pojednávanií v tom istom termíne na rozdielnych súdoch, o ktorom právny zástupca strany sporu vedel v dostatočnom časovom predstihu, nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie vytýčeného pojednávania. Obsahom základného práva na verejné prerokovanie vecí v prítomnosti strany sporu a aby sa mohla vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek jeho žiadosti na odročenie pojednávania.

36. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. januára 1999 sp. zn. I. ÚS 68/1998). Z rovnakého právneho názoru vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/77/2002, ktoré bolo uverejnené pod č. 6/2004 v časopise Zo súdnej praxe.

37. Ak súd skúma, či strana sporu (jej právny zástupca) žiada o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, môže vychádzať len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase jeho rozhodovania o tejto žiadosti. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená „dôležitým dôvodom“ vtedy, ak právny zástupca strany tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčasť na pojednávaní súdu ospravedlniť. Ak je takouto prekážkou účasť zástupcu strany na inom pojednávaní pred okresným súdom (ako uvádzal bez ďalšieho právny zástupca žalovanej v podaní doručenom okresnému súdu 24.01.2017), nestačí na splnenie podmienky „dôležitého dôvodu“, že právny zástupca žalovanej takúto skutočnosť iba súdu oznámil; je naopak primerané žiadať, aby oznámil ďalšie údaje o tom, prečo sa nemôže pojednávania zúčastniť, kedy sa o nich dozvedel (že o nich bol uzrozumený skôr ako o pojednávaní, kde sa ospravedľuje, resp., že kolidujúce pojednávanie je inak naliehavšie), a že časovú kolíziu viacerých konaní nebolo možné vyriešiť inak. Iba na základe konkrétnych okolností môže súd ustáliť, či sa žiada o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu.

38. Okresnému súdu boli známe len tie skutočnosti, ktoré uviedol právny zástupca žalovanej vo svojom podaní doručenom súdu 24.01.2017, t. j. že v uvedený deň mal nariadené pojednávania na Okresnom súde Bratislava I o 9:00 hod., Okresnom súde Bratislava II o 10:00 hod. a Okresnom súde v Nových Zámkoch o 11:00 hod., všetko v trestných veciach a v posledných dvoch prípadoch malo ísť o hlavné pojednávanie. V dotknutom podaní absentoval údaj, kedy sa o pojednávaniach dozvedel, ako aj vysvetlenie, prečo kolíziu nebolo možné vyriešiť inak. Iba zo skutočnosti o nariadení pojednávania, nemohol prvoinštančný súd posúdiť dôležitosť dôvodu na odročenie pojednávania.

39. Je potrebné poukázať aj na to, že podľa § 16 ods. 1 až 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, sa advokát v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom. Pri jednotlivých úkonoch môže advokáta zastúpiť advokátsky koncipient alebo aj iný zamestnanec advokáta. Zastupovanie substitútom alebo advokátskym koncipientom, alebo aj iným zamestnancom advokáta nie je možné proti vôli klienta. Pre účely civilného sporového konania však nepostačuje, ako bolo vyššie uvedené v bode 32 tohto rozhodnutia, samotný neodôvodnený nesúhlas klienta (strany). Prípadná neschopnosť zorganizovať zastupovanie účastníka na požadovanej úrovni (a teda aj účasť advokáta alebo jeho zástupcu na súdnom pojednávaní) z dôvodu kolízie pojednávania ide na ujmu advokáta, nie súdu, pretože v prejednávacom spore možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal advokát zastúpiť substitútom.

40. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že procesným postupom súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, ktorým postupom nepovažovali dôvody uvádzané advokátom žalovanej za dostatočné, na preukázanie jeho neprítomnosti na pojednávaní, nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaná bola na pojednávanie nariadené na deň 26.01.2017, pred súdom prvej inštancie, riadne predvolaná a k žalobnému návrhu mala možnosť sa vyjadriť. Z ktorého dôvodu odvolací súd správne vyhodnotil, že skutočnosti uvádzané žalovanou v odvolaní, sa považujú za novoty v odvolacom konaní podľa § 366 C. s. p., keďže neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie.

41. Napokon aj ostatnú námietku žalovanej o nedoručení príloh k žalobe, považuje dovolací súd za neopodstatnenú, keďže z obsahu spisu je zrejmé, že žalovanej bola doručená žaloba spolu s prílohami, tak ako to vyplýva z prípisu súdu uvedeného na č. l. 16 spisu. V tomto prípise je výslovne zdôraznené, že žalovanej sa doručuje návrh spolu s prílohami, rovnako je táto skutočnosť zvýraznená i na doručenke k platobnému rozkazu, ktorá doručenka bola právnym zástupcom žalovanej prevzatá 02.09.2015 (č. l. 15 spisu).

42. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka nedôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p. Preto dovolací súd dovolanie žalovanej proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu, podľa § 447 písm. c/ C. s. p., ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

43. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 453 ods. 1 C. s. p. v spojení § 255 ods. 1 C. s. p.). Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.